

Altres llibres de la col·lecció:

24. Pell de gat
M. Victòria Lovaina

25. Tot interior
Enric Camps

26. Tot el que tinc per ballar amb tu
Elvira Cambrils Miralles

27. Vestida de lluna
Elvira Cambrils

28. La llum de les estrelles mortes
Josep Manel Vidal

29. Set Pecats
Carles Castell

30. A la platja de Camus
Elvira Cambrils

31. Un bri d'esperança
Agustí Colomer

32. Tot és una llarga nit
Joan Elies Andrés

33. Dissabte, jazz
Rafa Gomar

34. De persones i dimonis
Modest Barrera

35. La dona invisible
Mònica Richart

978-84-9904-263-3

He encetat una peça redona de pa sobre la taula de la cuina. Aquest pa té la fabulosa capacitat de nodrir la meua memòria, ara que la vida se m'ha omplert d'absències. Les absències són ferides que mai no acaben de cicatritzar.

Si el meu pare no haguera decidit marxar del poble, la meua vida hauria estat una altra. Ma mare no volia anar-se'n. Després, no volia tornar-hi. Ella sempre fou d'allà on les seues filles ens havíem construït el futur.

La carrasca té una fusta dura, imputrescible, que és emprada com a mànec de ferramentes i per a fer carros i eines del camp. És una fusta humil, fiable. La carrasca fa una llenya excel·lent per a cremar i també per a fer carbó vegetal. L'àvia María Enriqueta Carrasca va ser de les primeres en emigrar des d'un poblet d'Albacete a un barri humil d'un poble valencià.

36

FUSTA DE CARRASCA

Manel Alonso

FUSTA DE CARRASCA Manel Alonso i Català

Edicions del Bullent

Manel Alonso i Català (Puçol, 1962). És autor de diversos llibres de poesia, novel·les, reculls de contes i dietaris, entre els quals destaquen el llibre de poesia *Correspondència de guerra* (Editorial Aguacilara, 2009), Premi Paco Mollà de Poesia, la novel·la *Entre les urpes del gat* (Editorial 3i4, 2018), el recull de contes *Els somriures de la pena* (Onada edicions, 2011) i el dietari *Les petjades de l'home invisible* (Quorum llibres, 2017), Premi de la Crítica dels Escriptors Valencians. També ha publicat llibres de narrativa infantil, entre els quals destaquen *Caram, quina aventura!* i *Conta'm un conte*, amb els quals va obtindre el Premi Samaruc al Millor Llibre Infantil que atorga l'Associació de Bibliotecaris Valencians en les edicions del 2002 i del 2009.

FUSTA DE CARRASCA

Manel Alonso i Català

Edicions del Bullent

1a edició: setembre de 2022

Coberta d'Elga Fernández
© 2022 Manel Alonso i Català

© 2022 Edicions del Bullent
De la Taronja, 16 - 46210 Picanya ☎ 961 590 883
info@bullent.net • www.bullent.net

Disseny de la col·lecció: Miquel Mollà
Assessorament lingüístic: Àlvar Vanyó, Maria Guasp
Impressió: Guada Impresores
ISBN: 978-84-9904-263-3
Dipòsit legal: V-2032-2022

*Ara escric amb plena calma,
res no oferisc a l'oblit,
no viatge sobre xalma;
amor, en la mort, fet crit,
un fil obscur en la balma.*

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, comprenent-hi la reprografia i el tractament informàtic, o la distribució d'exemplars mitjançant lloguer o préstec sense l'autorització escrita de l'editor resten rigorosament prohibides i estaran sotmeses a les sancions establertes per la llei.

*El dolç silenci convida
els espectres a esmorzar.
La gran taula és abastida
amb l'enyor trist del cantar.
S'esbossa tota una vida,
es plany a colps el pesar,
la llarga lluita ablanida.
La dèria de recordar.*

LA DÈRIA DE RECORDAR

He encetat una peça redona de pa sobre la taula de la cuina. Té la molla ferma, compacta. Tot seguit, he tallat un parell de llesques, ni massa primes ni massa grosses, amb la mesura exacta que a mi m'agrada. Soc sola a casa. No hi és ni tan sols la gata que, mandrosa, a hores d'ara pren el sol al terrat. Un silenci càlid envaïx cada estança, un silenci que em pren en una abraçada suau i m'embolcalla. He obert el pot de la crema d'avellanes i cacau, amb la punta redona del ganivet n'he agafat una porció generosa i he untat les llesques. Llépola, li he pegat un mos. Tot d'una he sentit en les papil·les gustatives, amb una precisió colpidora, el tast dolç i intens de la meua infantesa.

L'aigua, la sal, el rent i la farina que conformen aquest pa, les mans que el pastaren, la llenya i el forn

que el van coure nasqueren en la mateixa terra que les meues germanes, que els meus pares, que els meus avis. El blat, que donà el gra amb el qual es feu la farina d'aquest pa redó com una lluna plena, va créixer sobre una terra aspra i es balancejà al ritme del vent que en altres temps movia les aspes dels molins; mullà les seues espigues, l'aigua freda d'una pluja sempre escassa; s'escalfà sota el sol vertical que crema l'estepa manxega, cresqué amb la música que provoca el salt sorollós de l'aigua a les llacunes de Ruidera.

Aquest pa redó que encomane i em porta algun parent com un petit tresor apaivaga l'enyorança per un paisatge que no sé si en alguna ocasió he considerat meu, encara que sí que ho fou dels meus ancestres. Aquests pa té la fabulosa capacitat de nodrir i excitar la meua memòria, ara que la vida se m'ha omplit d'absències. Les absències són ferides que mai no acaben de cicatritzar. De tant en tant, s'obrin i supuren un líquid espés amarg com l'asséver que em crema la pell i em produïx un dolor intens i profund.

No he sigut mai conscient de com de determinants han estat les circumstàncies socials, econòmiques i geogràfiques en la meua vida: la Guerra Civil i la postguerra, un territori sec i pobre, l'emigració massiva des de l'interior de la península a zones costaneres. Tinc parents de tercer grau que mai no abandonaren

el poble, alguns ho feren però tornaren al cap d'uns pocs anys. Jo podia haver sigut un cas així. Ara ni tan sols parle com ells. La meua llengua materna és contaminada per la sonoritat d'una altra de la qual a penes tenen notícia i que el poder els ha fet considerar secundària, menor, prescindible, perillosa per a la unitat de la pàtria.

Si el meu pare no haguera decidit marxar del poble, la meua vida hauria estat una altra. Ma mare no volia anar-se'n. Després no volia tornar-hi. Ella sempre fou d'allà on les seues filles ens havíem construït el futur.

Els avis paterns i la germana del meu pare mai no agafaren el sinuós camí de l'emigració. Les seues despulles descansen al cementeri d'Ossa de Montiel. Mentre que els pares, els avis materns i quasi tots els germans de ma mare són soterrats als cementeris de Pouet, Massamagrell i Manises.

La primera de marxar quan encara era una xiqueta fou la tia María, la van posar a treballar a cal metge del poble. Després, se n'anaren la Manuela, que treballaria a ca un forner, el Vicente i el Juan, que es llogaren com a jornalers. Més endavant, l'avi Andrés vengué les propietats i amb el carro carregat de mobles, en companyia de l'àvia Carrasca i la filla petita Tomasa, recorregueren els més de tres-cents quilòmetres que separen Ossa de Montiel de Pouet.